γενοῦς των καὶ ἠμπόδισαν πᾶσαν τοιαύτην ἐνέργειαν.

»Τὸ βράδυ τῆς ἴδιας ἡμέρας, οἱ κύριοι Ν. Ζορμπᾶς καὶ Ἰω. Τζαβέλλας συνεννοήθησαν μετὰ τοῦ κ. Μπαϊρακτάρη (Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας) καὶ ἀπεφάσισαν νὰ γίνῃ ἡ ἀντιπαράστασις».

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ «Ἀκρόπολις» ἔγραφε σχετικῶς τ' ἀκόλουθα :

«Χθὲς τὸ πρωῒ οἱ κ. κ. Ζορμπᾶς καὶ Τζαβέλλας, καθησυχάσαντες τὰς κυρίας, ἔπεισαν τὸν Κατάστικτον Ἄνθρωπον ν' ἀκολουθήσῃ αὐτοὺς μέχρι τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως, ὅπου μετέβησαν ἐφ' ἁμάξης. Τὴν ἰδίαν ὥραν εἰς τὸ κατάστημα τῆς Ἀστυνομίας εἶχε κληθῆ ὁ κ. Πρίντεζης, ὁ ἀπόστρατος ἀνθυπολοχαγὸς Μποχώρης καὶ δύο ἄλλοι κύριοι. Ὁ κ. Μπαϊρακτάρης ὑπεδέχθη τὸν Κατάστικτον Ἄνθρωπον, καὶ τὸν ἔβαλε νὰ καθήσῃ εἰς τὸν καναπέν, πλησίον τοῦ γραφείου του. Κοντά του ἐκάθησαν οἱ κ. κ. Ν. Ζορμπᾶς καὶ Ἰω. Τζαβέλλας. Ὁ κ. Διευθυντὴς διέταξε τότε νὰ ὁδηγήσουν εἰς τὴν αὔθουσαν τὸν κ. Πρίντεζην.

»Ὁ κ. Πρίντεζης, μόλις εἰσῆλθε, ἀποτείνεται στὸν Κατάστικτο Ἄνθρωπο καὶ τοῦ λέγει :

— Μὲ γνωρίζεις ;

— Ἄ, ναί ! ἀπαντᾶ ἐκεῖνος. Εἶσαι ὁ Πρίντεζης τῆς Βενετιᾶς !

— Ἔ, λοιπόν, πῶς τώρα λὲς ὅτι εἶσαι ὁ Δημήτριος Τζαβέλλας ; Ἐμένα δὲν μοῦ εἶπες ὅτι εἶσαι ὁ δήμιος Νταῆ Γιώργης καὶ μοῦ διηγήθηκες ὅτι ἔκοψες τόσα κεφάλια ;

»Ἐνταῦθα συνήφθη μακρὸς διάλογος. Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ κ. Πρίντεζης εἶδε πράγματι τὸν Κατάστικτο Ἄνθρωπο ἐν Βενετίᾳ καὶ τὸν ἐξέλαβε ὡς τὸν δήμιον Νταῆ Γιώργην, αὐτὸς δὲ ἠρνήθη τὸ ὄνομά του, μὴ θέλων νὰ φανερώσῃ τὸ ἀληθές. Ὁ κ. Πρίντεζης δὲν δύναται νὰ βεβαιώσῃ ὡρισμένως ὅτι ὄντως ὁ Κατάστικτος Ἄνθρωπος εἶνε ὁ Νταῆ Γιώργης.

»Ἀλλ' εἶνε ἄραγε καὶ ὁ Δημ. Τζαβέλλας ; Αἱ διηγήσεις του, ἡ φυσιογνωμία του, κατὰ πολλούς, ἡ κινήσεις του, ἡ ἀφήγησις πολλῶν οἰκογενειακῶν ἐπεισοδίων, ἡ ἀνάμνησις τῶν μαθητικῶν χρόνων κλπ. συμβάλλουν εἰς τοῦτο. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπώλεια τῆς γλώσσης ἀφ' ἑτέρου, ἡ λήθη τῆς Ἑλληνικῆς γραφῆς, ἡ μὴ ἀναγνώρισις πολλῶν ἐκ τῶν συμμαθητῶν του καὶ ἄλλα πολλά, ὑποστηρίζουν τὴν ἀντίθετον γνώμην : Ὅτι δὲν εἶναι ὁ Τζαβέλλας ».

Κι' ἔτσι ἡ ὑπόθεσις τοῦ Καταστικτου Ἀνθρώπου γινότανε ἀπὸ τὴ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη πιὸ σκοτεινή, πιὸ μυστηριώδης. Καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ Δημητρίου Τζαβέλλα δὲν ἤξεραν ποιὰ στάσι νὰ κρατήσουν ἀπέναντί του καὶ ἡ ἀγωνία τους μεγάλωνε...

Ἔξαφνα παρουσιάσηκε στὴ σκηνὴ τρίτο πρόσωπο, ἕνα παπᾶς τῆς συνοικίας Νεαπόλεως καὶ ἔδωσε νέα, δραματικὴ ὄψι στὴν ὑπόθεσι αὐτή, τὴν ὁποία παρακολουθοῦσαν μὲ ἀγωνῶδες ἐνδιαφέρον οἱ Ἕλληνες τοῦ 1892. Στὸ ἑπόμενο φύλλο θὰ διηγηθοῦμε τὴ συνέχεια.

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΠΑΠΑΓΑΛΟΙ

Μεταξὺ τῶν παπαγάλων ποὺ ἔμειναν ἱστορικοί, πρέπει ἀσφαλῶς νὰ συγκαταλεχθῆ καὶ ὁ παπαγάλος τοῦ Ροβεσπιέρου, ὁ ὁποῖος εἶχε μεταφερθῆ στὰ 1753 ἀπὸ τὴ νῆσο Πουρνὲτ καὶ εἶχε προσφερθῆ κατ' ἀρχὰς στὴν ἀδελφὴ τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ. Ἐκείνη τὸν ἐδώρησε κατόπιν στὸν ἀδελφό της κ' ὁ Ροβεσπιέρος περνοῦσε τὴν ὥρα διασκεδάζοντας μαζύ του.

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ροβεσπιέρου τὸ πουλὶ αὐτὸ περιῆλθε στὰ χέρια τῆς χήρας ἀριστοκράτιδος Λὲ Μπᾶ. Ἤξερε νὰ ψάλῃ μὲ τέχνη τὴ «Μασσαλιώτιδα», τὸν ἐθνικὸ ὕμνο τῶν Γάλλων, ὁσάκις δὲ ἄκουγε νὰ προφέρουν τὸ ὄνομα τοῦ παλαιοῦ του κυρίου, ἀνέκραζε :

— Ζήτω ἡ δημοκρατία ! Κάτω τὸ κόκκινο στέμμα !...

Ὅταν κατόπιν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ροβεσπιέρου ἐκηρύχθησαν ὑπὸ διωγμόν, ἔγινε ἔρευνα σὲ πολλὰ σπίτια, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ στὸ μέγαρο τῆς χήρας Λὲ Μπᾶ.

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐρεύνης, ὁ παπαγάλος, ἀκούοντας τοὺς κλητῆρας νὰ προφέρουν μὲ κατάρες τὸ ὄνομα τοῦ Ροβεσπιέρου, ἐμάνιασε κι' ἄρχισε νὰ τοὺς βρίζῃ καὶ νὰ ζητωκραυγάζῃ ὑπὲρ αὐτοῦ. Οἱ κλητῆρες ἀσφαλῶς θὰ τὸν ἔπνιγαν, ἂν δὲν ἐπενέβαινε ἡ ἰδιοκτήτρια καὶ κυρία του, ἡ ὁποία διευκόλυνε τὴ φυγή του, ἀνοίγοντας τὸ παράθυρο.

Τὴν ἄλλη μέρα ὅμως ὁ παπαγάλος ξαναγύρισε πίσω στὸ σπίτι της ἀπὸ τὸν ἴδιο δρόμο. Τὸ πουλὶ αὐτὸ ἔζησε πάρα πολλὰ χρόνια καὶ ἀπέθανε στὰ 1840.

Ἐκτὸς τοῦ δημοκρατικοῦ αὐτοῦ παπαγάλου ἀναφέρεται καὶ ἕνας ἄλλος, βασιλοφρόνων ὅμως ἀρχῶν, ὁ ὁποῖος ἐμεγάλωσε στὰ χέρια τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Λουδοβίκου 16ου. Μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς βασιλείας, περιῆλθε στὰ χέρια ἑνὸς παπουτσῆ, ὁ ὁποῖος, παρ' ὅλες του τὶς προσπάθειες, δὲν κατώρθωσε νὰ τοῦ κόψῃ τὴ συνήθεια ποὺ εἶχε νὰ φωνάζῃ κάθε τόσο :

— **Ζήτω ὁ βασιλεύς !...**

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ο ΜΠΑΞΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ

Κάποιος ἀπ' τοὺς παληοὺς Σουλτάνους εἶδε μιὰ μέρα ἀπ' τὸ παλάτι του μιὰ ὥμορφη γυναίκα καὶ τὴν ἀγάπησε μὲ τρελὸ πόθο. Ἐπειδὴ δὲ τοῦ κινήθηκε σὲ μεγάλο βαθμὸ ἡ περιέργεια νὰ μάθῃ ποιὰ εἶνε, ρώτησε τοὺς ἀνθρώπους του γι' αὐτὴ κι' ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν πὼς ἦταν γυναῖκα τοῦ Βεζύρη του.

Θέλοντας λοιπὸν ὁ Σουλτᾶνος νὰ τὴν γνωρίσῃ καὶ νὰ σχετισθῆ μαζύ της μὲ κάθε τρόπο, ἔστειλε τὸ Βεζύρη σὲ κάποια μακρυνὴ ἐπαρχία τοῦ βασιλείου του, κι' αὐτὸς μπῆκε κρυφὰ στὸ σπίτι τῆς Χαμσανισά — ὅπως λεγόταν ἡ ὡραία χανούμισσα.

Ἐκείνη, μόλις εἶδε τὸ Σουλτᾶνο, κατάλαβε ἀμέσως τί ζητοῦσε, καὶ τοῦ εἶπε :

— Πῶς ἠαταδέχεται ὁ βασιλιᾶς τῶν λεόντων νὰ πιῇ στὸ ρυάκι ποὺ τὸ μολύνει ἕνας σκύλος μὲ τὴν ἀκάθαρτη γλῶσσα του :

Ὁ Σουλτᾶνος κατάλαβε τότε πὼς δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ τίποτε, κι' ἀναγκάστηκε νὰ ἀποσυρθῆ καταντροπιασμένος. Ἀπὸ τὴ μεγάλη του ταραχὴ μάλιστα λησμόνησε νὰ πάρῃ μαζύ του καὶ τ' ἀχριβὸ κομπολόϊ του, ποὺ τὸ εἶχε ἀφήσει ἐκεῖ σ' ἕνα ντιβάνι...

Ὁ Βεζύρης, ποὺ εἶχε φύγει πολὺ βιαστικά, στὸ δρόμο θυμήθηκε πὼς εἶχε ξεχάσει κάποιο σπουδαῖο ἔγγραφο στὸ σπίτι του καὶ γύρισε γρήγορα νὰ τὸ πάρῃ.

Καθὼς ἐμπῆκε στὴν κάμαρη τῆς γυναίκας του, εἶδε ἀμέσως τὸ ἀχριβὸ κομπολόϊ τοῦ Σουλτάνου, ποὺ δὲν τὸ εἶχε ἀντιληφθῆ ἀκόμα ἡ Χαμσανισά, κι' ἀμέσως ἔννοιωσε νὰ φλογίζεται ἡ καρδιά του ἀπὸ τὴ ζήλεια. Καμώθηκε ὅμως τὸν ἀνήξερο καὶ θέλησε νὰ διώξῃ γιὰ πάντα τὴ γυναίκα του ἀπὸ κοντά του μὲ μιὰ εὔσχημη πρόφασι, νομίζοντάς την γι' ἄπιστη. Τὴν ἔστειλε λοιπὸν κοντὰ στὸν πατέρα της, γιὰ λίγον καιρὸ τάχα, ἀφοῦ τῆς ἔδωσε ἀρκετὰ χρήματα. Ἐκείνη δέχτηκε μ' εὐχαρίστησι τὴν πρότασί του, γιατὶ θἄβλεπε ἔτσι καὶ τοὺς ἀγαπημένους της, καὶ πῆγε στὸ πατρικό της σπίτι.

Ἐπειδὴ ὅμως εἶχαν περάσει πολλὲς μέρες κι' ὁ ἄντρας της δὲν πήγαινε νὰ τὴν πάρῃ, φοβήθηκε μὴν τὴν παράτησε κι' ἐμπιστεύτηκε τὶς ὑποψίες της στοὺς ἀδελφούς της.

Ἐκεῖνοι τότε ἔτρεξαν, βρῆκαν τὸ γαμπρό τους καὶ τοῦ ζήτησαν ἐξηγήσεις γιὰ τὴν ἐγκατάλειψη τῆς ἀδελφῆς των. Ὁ Βεζύρης ὅμως δὲν θέλησε νὰ τοὺς πῇ τίποτα, ἦταν ἐπιφυλακτικὸς καὶ φοβισμένος. Τοὺς ἐξήγησε μονάχα πώς, ἀφοῦ κατέβαλε στὴν ἀδελφή τους ἀρκετὰ χρήματα, δὲν ἔπρεπε νἄχουν ἀπ' αὐτὸν πειὰ καμμιὰ ἀπαίτησι.

Τότε οἱ ἀδελφοὶ τῆς Χαμσανισὰ τὸν κατήγγειλαν στὸ δικαστήριο, κι' ὅταν ἦρθε ἡ μέρα τῆς δίκης παρευρέθηκε σ' αὐτὴ κι' ὁ Σουλτᾶνος, ὁ ὁποῖος ἦταν ὑποχρεωμένος σ' αὐτὸ ἀπ' τὸ νόμο.

Ὅταν ὁ δικαστὴς ἐζήτησε ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς τῆς χανούμισσας νὰ ἐκθέσουν τὰ παράπονά τους, ἐκεῖνοι εἶπαν τὰ ἑξῆς :

— Δίκαιε Καδῆ, ἐδώσαμε μὲ νοῦκι στὸν Βεζύρη αὐτὸν ἕναν ὥμορφο μπαξὲ ποὺ ἔμοιαζε μὲ ἐπίγειο παράδεισο. Εἶχε μέσα τὰ καλύτερα λουλούδια καὶ τὰ σπανιώτερα δέντρα κι' ἦταν γύρω - γύρω κλεισμένος μὲ ψηλὸ κάστρο. Τώρα ὅμως θέλει νὰ μᾶς τὸν δώσῃ πίσω γυμνὸν κι' ἀφύλαχτον, ἀφοῦ τὸν ἐκράτησε τόσον καιρὸ καὶ τὸν ἐρήμαξε...

Ἦρθε ἔπειτα ἡ σειρὰ τοῦ κατηγορουμένου ν' ἀπολογηθῆ, κι' ὁ Βεζύρης εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια :

— Τὸν μπαξὲ αὐτόν, πολυχρονεμένε Καδῆ, τὸν ἀγαποῦσα κι' ἐγὼ πολὺ κι' ἀναγκάστηκα νὰ τὸν δώσω πίσω, χωρὶς νὰ θέλω. Στὴν ἀπόφασι αὐτὴ μ' ἔφερε τὸ ἀκόλουθο περιστατικό: Μιὰ μέρα ποὺ περνοῦσα κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα καὶ θαύμαζα γύρω μου τὰ λουλούδια, εἶδα μπροστά μου χνάρια λιονταριοῦ καὶ κατατρόμαξα. Ἐπροτίμησα λοιπὸν κι' ἐγὼ νὰ παραχωρήσω τὸν μπαξέ μου στὸ τρομερὸ αὐτὸ θηρίο γιὰ νὰ μὴν ὑποπέσω στὴν ὀργή του καὶ καταστραφῶ...

Πρὶν ὅμως ὁ δικαστὴς προλάβῃ νὰ γυρέψῃ περισσότερες λεπτομέρειες, ζήτησε τὸ λόγο ὁ Σουλτᾶνος, καὶ ἀποτεινόμενος στὸ Βεζύρη τοῦ εἶπε :

— Ἔμπα πάλι στὸν μπαξέ σου, καλέ μου Βεζύρη, καὶ μὴ φοβᾶσαι τίποτε... Εἶνε ἀλήθεια πὼς τὸ λιοντάρι πήδησε μέσα στὸν μπαξὲ κρυφά, ἀλλὰ δὲν ἄγγιξε κανέναν καρπὸ ἀπὸ τὰ δέντρα σου. Ἂν θέλης μάλιστα νὰ μάθῃς, βγῆκε ἔξω καταντροπιασμένο κι' οὔτε ξανακύτταξε νὰ πατήσῃ ἐκεῖ μέσα... Πουθενὰ ἀλλοῦ δὲν εἶχε δῆ μπαξὲ τόσο ὡραῖο, ἀλλὰ καὶ τόσο καλὰ προφυλαγμένο...

Ὕστερ' ἀπ' τὴν διαβεβαίωσι αὐτὴ τοῦ Σουλτάνου, ὁ Βεζύρης ἐπῆρε πάλι στὸ σπίτι του τὴν πιστὴ γυναίκα του, τὴν πανωραία Χαμσανισά, κι' ἔζησαν χρόνια καὶ χρόνια εὐτυχισμένοι, φυλάγοντας γι' ἀνάμνησι τὸ περιστατικοῦ, ποὺ τοὺς ἔτυχε, τὸ κομπολόϊ τοῦ **Σουλτάνου...**